

۲۰۲۰/۱۲/۲۳

دوکتور محمد عثمان تره کی

محترم غلام حضرت توجه فرماید

من در تبصره آقای غلام حضرت که انسان با فرهنگ، بادرک، کنجکاو و حرف شنو معلوم میشود برنوشته خود چند نکته اساسی را یافته‌ام که مکث روی آنها مولد و سودمند معلوم میشود. از حواشی صحبت می‌گذریم و سر راست به سراغ نکات قابل توجه نوشته می‌رویم:

۱- به قول نویسنده: « ۰۰۰ جنگ و براه انداختن جنگ خودش یک جنایت است (پس جنایات جنگی چی صیغه است؟) مگر عسکر و سرباز و افسر و پولیس انسان و بنی آدم نیست؟ ... ».

جواب: در بهنه تاریخ از ظهور انسان اولیه مغاره نشین تا انسان قصر نشین قرن ۲۱ جنگ قاعده زندگی و صلح استشنا شناخته شده است. انسان معاصر علی الرغم ایجاد سازمان های مدافع صلح نتوانسته است جلو جنگ را بگیرد. بناً وقتی جنگ را جزء طبیعت حیوان ناطق این اشرف مخلوقات قیاس کنیم و نتوانیم آنرا مهار کنیم راهی جز دریافت طرق اخلاقی ساختن جنگ باقی نمی‌ماند. اخلاقی ساختن یا انسانی ساختن جنگ در واقع تعبیه اصول حقوقی در جنگ است. قرار دادن جنگ در چوکات ضابطه های حقوقی به مفهوم ضمنی صدور جواز مشروط جنگ است. یعنی جنگ به شرط داشتن انگیزه « دفاع مشروع » مجاز است.

استفاده از حق « دفاع مشروع » که در ماده ۵۱ منشور ملل متحد آمده است، در لفافه شرایط سختی پیچانیده شده است. امریکا برای حمله به افغانستان از همین ماده استفاده کرد. اما شرایط آنرا در نظر نگرفت.

بناً ما با دو نوع جنگ روبرو هستیم: جنگ قانونی که انگیزه آغاز آن میباید « دفاع مشروع » باشد و جنگ غیر قانونی که مبتنی بر دفاع مشروع نباشد. حقوق بین المللی صرفاً جنگ اخیرالذکر را بنام جنگ تعرضی به مثابه جنایت و مستوجب مجازات می‌شمارد.

با اینهمه در هر دو شکل جنگ باید قوانین جنگ که در کانونسین های بین المللی تسجیل شده است، مراعات شود. به همین منظور دیوان مجازات بین المللی در ۱۹۹۸ ایجاد شد. افغانستان در ۲۰۰۳ عضویت دیوان را دریافت کرد.

۲- به بیان نویسنده آیا « حمله انتحاری، تعبیه مین های ضد انسان و ضد وسائط، کشتن سربازان مظلوم، اختطاف مسافری، سوختاندن مکاتب یک ضرورت! و شیوه مبارزه با اشغالگران است؟ . ویران نمودن مراکز صحتی، جاده ها، پل ها و اصلاً جنایت جنگی محسوب میشود و یا خیر؟ ».

جواب: قوانین بین المللی لیست مواردی را که یک عمل در ردیف جنایت جنگی حساب میشود بیان میکند. کشتن افراد غیر محارب، تخریب تاسیسات عامه، قتل اسرای جنگی و کشتار کتلوی روی قراین قوم و مذهب تخلف از قوانین جنگ

و مستوجب مجازات قیاس میشود. اما کشتن دشمن اعم از سرباز دارای یونیفورم و یا بالمقابل ملیشیای بدون یونیفورم مجاز شناخته شده است.

خلاً بزرگ حقوقی درین جا است که کانونسیون هائی که حقوق جنگ را تنظیم کرده، میان دولت ها منعقد شده است. الزام رعایت احکام این کانونسیون ها متوجه دولت ها میشود نه ملیشیا به مثابه یک جناح جنگ که عضویت کانونسیون را ندارد. خلاً حقوقی در جنگ به ملیشیا امکان این را میدهد که به هر ویرانگری که موجب تضعیف دشمن شود رو بیاورد.

۳- نویسنده میفرماید: « در حالت خواب خواهیم بود اگر بید ییریم که اشغال فقط مفهوم همان حضور نظامی را تداعی می کند. چرا جناب آقای تره کی و سائرین تحقیق نمیکنند تا بفهمند و ما را نیز بفهمانند که پول، سلاح و معاش طالب از کدام منبع در واقع کدام اشغالگر نا مرئی تأمین میشود؟ ».

جواب. حقوق بین المللی در محور مناسبات ذات البینی دولت ها تنظیم شده است. ازینرو صرفاً به اشغال نظامی یک کشور توسط کشور دیگر علاقه میگیرد. سلطه ملیشیای یک کشور بالای دیگری گرچه ظواهر اشغال را تبارز میدهد، اما شامل پوشش حقوقی اشغال نمیشود.

اشغال یک کشور توسط قوای ملیشیایی کشور دیگر بیشتر موضوع بحث سیاست است تا حقوق.

۴- آقای غلام حضرت مینویسد: « چرا جناب آقای تره کی و سائرین تحقیق نه می کنند تا بفهمد و ما را نیز بفهمانند که پول، سلاح و معاش طالب از کدام منبع در واقع کدام اشغالگر نا مرئی تأمین میشود؟ ».

جواب. « نشنل انترست » طی یک مرکه محرمانه به سفارش ناتو با ملا یعقوب پسر ملا عمر معلومات زیر را در رابطه به منابع مالی طالبان بدست آورده است:

(راپور در ۱۵ دسامبر ۲۰۲۰ در سایت تاند به نشر رسیده است).

به استناد منبع بالا در سال مالی مارچ ۲۰۲۰ عاید طالبان به ۱۰۶ میلیارد دالر رسید. به شرح زیر :

- مواد مخدر ۴۱۶ میلیون دالر. طالبان بر هر حلقه از زنجیره مواد مخدر ۱۰ در صد مالیات وضع کرده اند.

- استخراج معادن از ۴۰۰ تا ۴۶۴ میلیون دالر

- اخاذی و مالیات ۱۶۰ میلیون دالر

- مالیه زراعت ۱۰ در صد

- مالیه اسلامی، نکات و عشر ۲۵ فیصدی عاید

- کمک های خیریه ۲۴۰ میلیون دالر. این کمک ها را طالبان از بنیاد های خصوصی خیریه از کشور های حاشیه خلیج بدست میاورند.

- صادرات ۲۴۰ میلیون دالر. به گفته شورای امنیت سازمان ملل، طالبان کالاهای مصرفی روزمره را وارد و صادر می کنند که بخشی از آن در چینل پول شویی قرار میگیرد.

- مدرک املاک ۸۰ میلیون دالر. طالبان در افغانستان، پاکستان و سایر کشورها صاحب املاک و جایداد هستند.

نمیدانم تا چه معیاری فهرست عواید تحریک طالبان با واقعیت تطابق میکند. اما مطمئناً پاکستان با اقتصاد ورشکست خود توان کمک پولی به طالبان را ندارد. پاکستان با حمایت لوژستیک، دیپلوماتیک و سیاسی طالبان را در حلقه نفوذ خود نگاهداشته است.

۵- به قول نویسنده : « نمیدانم یک کسی که ادعای انفاذ شریعت و نظام اسلامی دارد بکدام جرئت و از روی کدام فتوای انگلیسی داخل حریم شخصی یک کسی میشود که آنکس نه مامور دولت است و نه حامی اشغال و اشغالگران. بر اساس قوانین و اصول مدنی و مذهبی، بدون رضایت مالک یک زمین حتی نمیتوان روی آن زمین، مسجد، مکتب، سینما و . . اعمار نمود چي رسد به اشغال زور گیرانه و ادعای موهوم جهاد.»

جواب. یک مثال ساده که قصد ندارم کرکتر های ذکر شده در مثال را با کرکتر های واقعی در تطابق قرار بدهم. محترم غلام حضرت ! اگر در منزل شما اشغال به بهانه شکار روباه حمله کند، شما با اشغال مقابله میکنید یا به سراغ پناهگاه روباه در مرغانچه سر میزنید ؟

شما معلول را به جای علت گرفته اید: اگر تهاجم خارجی نمیبود، نه مقاومتی و نه هم تخلف از اصل مصئونیت مسکن مطرح میشد. حال و احوال ما به قریب نیم قرن قبل به دوران پر امن و قانونمند سلطنت ظاهر شاه رجعت میکرد.

۶- محترم غلام حضرت در اخیر از یک کشف خود به ما چنین اطلاع میدهد : « من مؤفق به کشف یک حقیقت نیز شدم و آن اینکه : جناب آقای تره کی در یکی از تبصره های تازه اش سوگند یاد نموده و می گوید که : "از کشتن عسکر وطن خود توسط طالب رنج میبرد. اما طالب از کشتن عسکر و هر افغان مظلوم لذت میبرد.

بنا این " رنج بردن " و این " لذت بردن " یا باید با هم ادغام شوند و یا هم موجب افتراق افکار آقای تره کی و افکار طالب شود. ادامهٔ تجمع این دو احساس متفاوت باعث اعمار قلعهٔ تناقض خواهد شد.»

جواب. ظالمانه است اگر تصور کنیم که طالب از کشتن عسکر حکومتی لذت میبرد. واقعیت اینست که طالب در یک جنگ تحمیلی میکشد تا کشته نشود. به تعبیر دیگر از خود در خانه خود دفاع میکند. طالب در دفاع از خود و کاشانه خود در موضع برحق قرار دارد.

جنگ طالب خودی و دفاعی و از جانب مقابل تعرضی و به حساب بیگانه است. وضع وقتی تراژیک میشود که طرف مقابل طالب در رکاب بیگانه ای که از ده هزار کیلومتر دور تشریف آورده میرزند.

طالب بر خلاف جناح مقابل انگیزه نیرومند عقیدوی و سیاسی برای آغاز و ادامه جنگ داشته است. این را باید عامل موفقیت طالب در میدان های جنگ قیاس کرد. اما باید توجه کرد که آنچه طالب به تنهایی در میدان جنگ بدست آورده است، بدون کمک اهل خبره و الیت در عرصه سیاست، از دست خواهد داد. « پایان »

دوکتور م، ع، تره کی

[د دوکتور عثمان تره کی د نورو لیکنو لپاره، دلته کلپک وکری.](#)